

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Załącznik nr 1 do uchwały nr/2013
Grupy Roboczej ds. KSOW
w województwie wielkopolskim
z dnia **2 października 2013**

Załącznik nr 1 do uchwały nr/2013
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 2013 roku

Plan Działania
Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci
Obszarów Wiejskich
Województwa Wielkopolskiego
na lata 2014-2015

I. Podstawa prawna i metodologia przygotowania Planu Działania.

Zgodnie z art. 68 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), każde państwo członkowskie w tym Polska tworzy Krajową Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW).

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 jako cel KSOW definiuje „wsparcie wdrażania i oceny polityki w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz identyfikację, analizę, rozpowszechnianie a także wymianę informacji i wiedzy w tym zakresie wśród wszystkich zainteresowanych partnerów na poziomie lokalnym, regionalnym oraz wspólnotowym”. Zaproponowany cel zgodny jest z art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 oraz z Krajowym Planem Strategicznym Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie krajowej sieci obszarów wiejskich (Dz. U. z 2009 r., nr 53, poz. 436 z późn.zm.) Sekretariat Regionalny KSOW województwa Wielkopolskiego przygotowuje projekt Planu Działania Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2015.

Plan działania zawiera w szczególności:

1. wskazanie obejmującego dwa lata okresu, przez jaki będzie realizowany;
2. określenie celów i opis następujących działań przewidzianych w art. 68 ust.2 lit. b rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013:
 - a) identyfikacja i analiza możliwych do przeniesienia dobrych praktyk w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz przekazanie informacji na ich temat,
 - b) przeniesienie dobrych praktyk oraz projektów innowacyjnych a także organizacja wymiany doświadczeń i „know-how”,
 - c) przygotowanie programów szkoleniowych dla lokalnych grup działania w procesie tworzenia, w tym wymiana doświadczeń między lokalnymi grupami działania,
 - d) zarządzanie siecią
 - e) Pomoc Techniczna dla współpracy międzyterytorialnej i transnarodowej,
 - f) wspieranie współpracy międzyinstytucjonalnej, w tym międzynarodowej,
 - g) wymiana wiedzy oraz ocena polityki w zakresie rozwoju obszarów wiejskich.

Zgodnie z uchwałą Grupy Roboczej ds. KSOW nr 41 z dnia 17 kwietnia 2013, w Planie Działania KSOW na lata 2014-2015 będą realizowane następujące priorytety:

- 1. Wzmacnianie efektywności zadań realizowanych przez lokalne grupy działania (LGD), w tym aktywizacji społeczności wiejskiej oraz opracowywania i realizacji lokalnych strategii rozwoju.**

Doświadczenia zdobyte podczas realizacji osi IV Leader w ramach PROW 2007-2013 pokazują, że potrzebne jest dalsze wspieranie lokalnych grup działania w celu zwiększenia efektywności realizowanych przez nie działań. Wskazana jest także potrzeba dalszej aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, a szczególnie partnerów gospodarczych w celu pełnej realizacji lokalnych strategii rozwoju. Zwiększenie wiedzy i umiejętności LGD w zakresie przygotowania lokalnych strategii rozwoju będzie miało wpływ na przygotowanie LGD i lokalnych społeczności do nowego okresu programowania 2014-2020. Ponadto konieczne jest podnoszenie umiejętności LGD w zakresie zarządzania projektami oraz wykorzystywania narzędzi aktywizacji społeczności lokalnych.

W ramach priorytetu realizowane będą przede wszystkim działania w formie szkoleń, warsztatów i bezpośredniego doradztwa. Dodatkowo w celu aktywizacji lokalnych społeczności i partnerów społeczno-gospodarczych organizowane będą lokalne i regionalne spotkania, konferencje oraz wydarzenia lokalne i regionalne (targi, wydarzenia lokalne powiązane z historią i tradycją danego obszaru, konkursy) sprzyjające integracji społecznej i zwiększające aktywność mieszkańców i przedsiębiorców na danym obszarze oraz promujące efekty realizacji lokalnych strategii rozwoju.

- 2. Promowanie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich oraz wspólnych form działalności gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem agroturystyki i turystyki wiejskiej.**

Warunkiem rozwoju obszarów wiejskich jest rozwój wszelkich form przedsiębiorczości prowadzących do tworzenia nowych miejsc pracy, a także dywersyfikacji dochodów ludności wiejskiej. Działania promujące rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich oraz promocja wspólnych form działalności rolniczej, w tym spółdzielczości i grup producentów rolnych, dają ogromną szansę mieszkańcom obszarów wiejskich na poprawę ich bytu. Niskie dochody, wynikające z niedostatecznego wykorzystania zasobów pracy rodzin wiejskich, to podstawowy problem społeczno-ekonomiczny. Rolnictwo absorbuje coraz mniejszy zasób siły roboczej. W związku z tym ciężar zatrudnienia wiejskich zasobów pracy powinny przejmować działalności nierolnicze. Z tego punktu widzenia szczególnie istotne jest wszechstronne wsparcie dla procesu tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na wsi oraz ułatwiania zatrudnienia w lokalnych ośrodkach wiejskich dla mieszkańców wsi. Pobudzenie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich pośrednio wpływa także na możliwość koncentracji produkcji rolniczej i przejście ludności związanej z rolnictwem do pracy w innych sektorach gospodarki, a co za tym idzie – tworzy warunki dla przekształceń wewnątrz sektora rolnego, w tym zwłaszcza redukcji bezrobocia ukrytego, powiększania areału gospodarstw rolnych, ich modernizacji, poprawy konkurencyjności i ukierunkowania rynkowego produkcji. Rozwój wspólnych form działalności rolniczej i związanej z obrotem i przetwórstwem rolno-spożywczym, w tym spółdzielczości i grup producentów rolnych

wzmocni natomiast konkurencyjność rolnictwa i zapewni zwiększenie zysków z działalności rolniczej dotychczas przejmowanych przez inne organizacje niezwiązane bezpośrednio z produkcją rolniczą.

Bogactwo natury, krajobrazy, tradycje kulturowe polskiej wsi stanowią dobrą bazę dla rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej. Niezbędna jest więc kontynuacja działań podjętych w okresie 2012-2013 wspierających rozwój lokalny na obszarach wiejskich poprzez promocję i upowszechnianie wiedzy na temat rozwoju turystyki, w tym agroturystyki oraz promocję tradycyjnych produktów lokalnych i regionalnych. Wymiana doświadczeń w zakresie rozwoju turystyki wiejskiej oraz promocji produktu tradycyjnego i lokalnego pozwoli na efektywne wykorzystanie zasobów regionalnych i lokalnych w tym zakresie, co przyczyni się do poprawy dochodów rolników i mieszkańców wsi. Dodatkowo promocja żywności wysokiej jakości będzie zachęcać konsumentów do spożywania produktów żywnościowych wysokiej jakości produkowanych w Polsce.

W ramach priorytetu będą realizowane przede wszystkim działania służące wymianie doświadczeń i dobrych praktyk w realizacji projektów z zakresu tworzenia nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich, tworzenia i rozwijania przedsiębiorstw, wspólnych form działalności rolniczej związanej z obrotem i przetwórstwem rolno-spożywczym, w tym spółdzielczości i grup producentów rolnych. Dodatkowo podejmowane będą działania w celu zwiększenia wiedzy i umiejętności mieszkańców obszarów wiejskich (rolników, młodzieży, przedsiębiorców oraz podmiotów prowadzących wspólne formy działalności rolniczej) w zakresie przygotowywania i wdrażania projektów dotyczących tworzenia i rozwijania mikroprzedsiębiorczości, prowadzenia wspólnych form działalności rolniczej w tym grup producentów rolnych i spółdzielni.

Ponadto organizowane będą różnego typu formy promocji (targi, wystawy, jarmarki i inne) produktów lokalnych i regionalnych oraz żywności wysokiej jakości.

3. Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Urozmaicony krajobraz obszarów wiejskich w Polsce, charakteryzujący się występowaniem bogactwa gatunków roślin i zwierząt, stanowi o walorach pozaprodukcyjnych wsi i rolnictwa w Polsce. Różnorodność kulturowa i przyrodnicza polskiej wsi może być traktowana jako szczególna wartość, godna zachowania i pielęgnacji. Dlatego też tak ważne jest, aby rozwój obszarów wiejskich odbywał się w sposób zrównoważony. Rozwój ten odbywa się w oparciu zarówno o środki własne mieszkańców wsi jak też w ramach programów Polityki Spójności i WPR. Wdrażanie programów oraz realizacja inwestycji prywatnych wpływa na zmiany w sposobie użytkowania ziemi i strukturze krajobrazu. Są to zmiany dynamiczne, które odbywają się także w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Nierozważne gospodarowanie przestrzenią może przynieść niekorzystne skutki zarówno dla rolnictwa, jak i dla środowiska.

Pojawienie się nowych wyzwań związanych z koniecznością łagodzenia skutków zmian klimatu, rozwoju źródeł energii odnawialnych, racjonalnego zarządzania zasobami wodnymi i ochrony różnorodności biologicznej powoduje, że promocja dobrych praktyk w ramach drugiego filara WPR nabiera nowego wymiaru.

W celu zapewnienia ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego konieczna jest kontynuacja działań wspierających wysiłki społeczności wiejskich na rzecz zachowania unikalności kulturowej krajobrazu wiejskiego, konserwacji typowych zabudowań lokalnych, ochrony tradycji i dziedzictwa kulturowego. Trzeba dbać również o edukację młodego

pokolenia w tym zakresie. Równocześnie należy prowadzić działania zapobiegające zanikaniu śladów dziedzictwa i tradycji na naszej wsi. Należy szeroko promować polską wieś i jej bogactwo kulturowe. Chociażby po to, by obszary wiejskie odwiedzało więcej turystów. Kultywowanie tradycji i zachowanie obyczajów jest także czynnikiem integracji społeczności wiejskiej.

Wzmocnienie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich jest również nieodzowne, w celu spotęgowania wysiłków w dziedzinie innowacyjności tak, aby sprostać nowym wyzwaniom dotyczącym ochrony środowiska naturalnego włączając w to promocję odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw drugiej generacji.

Biorąc powyższe pod uwagę należy w ramach Sieci realizować działania z zakresu identyfikowania i rozpowszechniania najlepszych praktyk w realizacji projektów dotyczących zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego polskiej wsi oraz zachowania i ochrony środowiska i krajobrazu przyrodniczego i bioróżnorodności. Ponadto w okresie 2014-2015 będą kontynuowane, przede wszystkim na szczeblu regionalnym, działania upowszechniające najlepsze praktyki w zakresie przygotowywania i realizacji projektów z zakresu rolnictwa i rewitalizacji społeczno-gospodarczej obszarów wiejskich w oparciu o publikacje oraz portal internetowy KSOW.

Równocześnie w ramach powyższego priorytetu będą podejmowane działania informacyjno-szkoleniowe rozpowszechniające wiedzę oraz podnoszące umiejętności mieszkańców obszarów wiejskich, lokalnych i regionalnych instytucji publicznych, organizacji pozarządowych w planowaniu i realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony i rewitalizacji krajobrazu kulturowego polskiej wsi oraz ochrony i zachowania środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Celem tych działań będzie przygotowanie wszystkich interesariuszy zamieszkujących i pracujących na obszarach wiejskich do realizacji projektów w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

4. Zwiększenie konkurencyjności polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich poprzez wzmocnienie i rozwój powiązań partnerów i promocję współpracy partnerów społeczno-gospodarczych przy wykorzystaniu narzędzi internetowych.

Jednym z istotnych czynników rozwojowych w obecnych czasach jest przepływ informacji i szeroka dostępność wiedzy. Możliwość zapewnienia szerokiego dostępu do informacji i jej szybkiego przepływu dają narzędzia internetowe. Coraz szybszy rozwój tych narzędzi pozwala na skuteczne docieranie z informacją do szerokiego kręgu odbiorców, jak również na interaktywne formy komunikacji z poszczególnymi grupami interesariuszy. Jednocześnie Internet przyczynia się do rozwoju nowych form promocji produktów oraz nowych form działalności gospodarczej. Wykorzystanie tego instrumentu w celu zwiększenia dynamiki rozwoju obszarów wiejskich jest coraz powszechniejsze. Należy podkreślić, że rozwój narzędzi internetowych będzie przyczyniał się do aktywizacji partnerów społeczno – gospodarczych, zwiększy dynamikę współpracy pomiędzy partnerami sieci, jak również zapewni skuteczniejszy dostęp do informacji. Realizacja projektów służących rozwijaniu i budowie nowych narzędzi internetowych będzie mieć wpływ na efektywne i prawidłowe wdrażanie polityki rozwoju obszarów wiejskich. Zapewnienie aktywnej wymiany informacji o programach wspierających rozwój obszarów wiejskich, wyszukiwanie partnerów w celu realizacji wspólnych projektów, jak również możliwość promocji produktu lokalnego i regionalnego będzie miało ogromne znaczenie dla przygotowania i wdrażania programów

w perspektywie finansowej 2014-2020. Pozwalać to może na skuteczne dotarcie do różnych grup interesariuszy z pewną i aktualną informacją. Jednym z ważnych elementów służących spełnianiu przez KSOW jest rola komunikacji poziomej w Sieci, co zapewnia między innymi portal KSOW.

W ramach Planu Działania będą podejmowane przedsięwzięcia z zakresu tworzenia i rozwoju narzędzi internetowych, które przyczyniać się będą do aktywizowania partnerów sieci oraz wzmacniania ich wiedzy i umiejętności w zakresie realizacji projektów na obszarach wiejskich. Szczególnie istotne jest kontynuowanie modernizacji już istniejących narzędzi internetowych w obrębie portalu KSOW. Pozwoli to na skuteczniejszą wymianę informacji i wiedzy oraz aktywniejsze nawiązywanie współpracy pomiędzy partnerami sieci. Dodatkowo w ramach priorytetu realizowane będą działania wspierające wykorzystywanie narzędzi internetowych przez rolników, przedsiębiorców i małe społeczności wiejskie w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

5. Promocja wspólnych form działania na rzecz innowacyjności w sektorze rolno – spożywczym i na obszarach wiejskich.

Innowacyjność to ważny czynnik stymulujący rozwój obszarów wiejskich. Mówiąc o innowacyjności na obszarach wiejskich mamy na myśli nie tylko nowe wynalazki i nowoczesne technologie. Innowacyjność może przyjmować wiele różnych form, w tym m.in.:

- Nowe metody pracy: może to dotyczyć stosowania rozwiązań w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, które wykorzystują nowe idee; wykorzystania nowych technik; koncentracji na rynkach alternatywnych, nawiązywania współpracy pomiędzy różnymi sektorami i różnymi podmiotami poprzez nowe metody sieciowe, wspierania grup priorytetowych, lub znajdowania nowych rozwiązań dla społecznych, ekonomicznych i środowiskowych wyzwań.
- Tworzenie nowych produktów i usług: są one często wynikiem testowania innowacyjnych metod pracy i mogą zostać stworzone na drodze stosowania nowych lub oryginalnych technik, modeli współpracy, technologii, procesów, badań i myślenia.
- Dostosowywanie sprawdzonych rozwiązań do nowych warunków: uważa się, że jest to również skuteczny sposób na innowacyjny rozwój obszarów wiejskich w skali lokalnej. Tego typu działania innowacyjne są często ułatwiane przez przepływ wiedzy pomiędzy regionami i Państwami Członkowskimi.

Polityka rozwoju obszarów wiejskich UE bierze pod uwagę znaczenie wszystkich powyżej wskazanych form innowacji i w związku z tym w ramach PROW dostępne są również działania wspierające innowacyjność biznesu, organizacji i indywidualnych podmiotów. Wszystkie działania PROW oraz projekty realizowane w ramach programu powinny przyczyniać się do zwiększania innowacyjności.

W następnej perspektywie finansowej (2014-2020) jeszcze większy nacisk położony zostanie na innowacyjność, a także utworzone zostanie „Europejskie Partnerstwo w zakresie Innowacyjności (EPI) dla Produktowności i Zrównoważenia w Rolnictwie”. Celem EPI jest usunięcie luki we współpracy pomiędzy jednostkami naukowo - badawczymi a rolnikami i przedsiębiorcami działającymi na terenach wiejskich. Ponadto w projekcie rozporządzenia w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich ze środków Europejskiego Funduszu

Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zaprojektowano nowe działanie „Współpraca” (art.36 projektu rozporządzenia), którego celem jest wsparcie rozwoju lokalnych partnerstw trójsektorowych skupiających przedstawicieli rolników, przedsiębiorców i przedstawicieli jednostek naukowo - badawczych działających na rzecz wdrażania projektów innowacyjnych na obszarach wiejskich. Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia Polski i innych krajów UE tego typu współpraca jest rzadko podejmowana. Równocześnie dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie wskazują, że taka współpraca przyczynia się do poprawy jakości produkcji w sektorze rolno-spożywczym, wprowadzania nowych bardziej efektywnych metod w łańcuchu dostaw żywności szczególnie na styku producent – konsument oraz do wprowadzania nowych rozwiązań organizacyjnych i technicznych poprawiających jakość pracy i życia na obszarach wiejskich.

W celu aktywizacji potencjalnych partnerów (rolników, przedsiębiorców, doradców i jednostek naukowo – badawczych) w ramach Planu Działania będą realizowane przedsięwzięcia przyczyniające się do podniesienia wiedzy wśród potencjalnych partnerów na temat korzyści wynikających ze współpracy w obszarze identyfikowania i wdrażania innowacji oraz sposobu wspierania takiej współpracy ze środków publicznych (np. szkolenia, seminaria, konferencje, wydawnictwa).

Dodatkowo tworzona będzie baza projektów innowacyjnych oraz zapewnione będzie wsparcie dla jednostek doradczych i naukowo – badawczych w celu zwiększenia wiedzy i umiejętności w zakresie przygotowywania i realizacji projektów współpracy w obszarach wiejskich. Baza projektów będzie także powiązana z ogólnokrajowym systemem wspierania innowacji w celu wymiany informacji i umożliwienia koordynacji finansowania przedsięwzięć innowacyjnych i budowania ogólnej bazy wiedzy w tym zakresie na szczeblu krajowym i Unii Europejskiej.

II. Udział partnerów KSOW Województwa Wielkopolskiego w przygotowaniu Planu Działania na lata 2014-2015.

Zgodnie z priorytetami przyjętymi przez Grupę Roboczą ds. KSOW przygotowany został, we współpracy z partnerami KSOW Województwa Wielkopolskiego projekt Planu Działania dla Sekretariatu Regionalnego KSOW Województwa Wielkopolskiego. Partnerzy KSOW w Województwie Wielkopolskim zostali zaproszeni do składania propozycji działań do nowo tworzonego Planu Działania na lata 2014-2015. Odpowiednia informacja została zamieszczona na stronie internetowej www.wielkopolskie.ksow.pl oraz przekazana w korespondencji mailowej przesłanej do wszystkich partnerów KSOW w województwie wielkopolskim, zarejestrowanych w bazie dostępnej na w/w stronie internetowej oraz do członków wojewódzkiej Grupy Roboczej ds. KSOW.

W odpowiedzi otrzymano zgłoszenia propozycji działań od **5 partnerów KSOW** oraz Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi UMWW, którzy łącznie **przekazali 27 propozycji** działań szczegółowych.

III. Planowane metody realizacji Planu Działania.

Zgodnie z art. 37a ust. 4 ustawy z dnia 7 marca 2007 o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów

wiejskich (Dz. U. z 2013 poz. 173), do zadań sekretariatu regionalnego należy zapewnienie funkcjonowania KSOW w danym województwie, w szczególności przez współpracę z podmiotami wymienionymi w art. 6 ust. 1 rozporządzenia w zakresie dotyczącym poszczególnych województw oraz przygotowanie i realizacja planu działania, o którym mowa w art. 68 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1698/2005.

Szczegółowy zakres zadań sekretariatów regionalnych oraz sposób ich wykonywania został określony w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 w sprawie krajowej sieci obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 53, poz. 436 z późn. zm.).

W świetle art. 37a ust. 5 ustawy, zadania sekretariatów regionalnych wykonują zarządy województw. Art. 37 a ust. 9 ustawy stanowi, że zadania sekretariatu regionalnego mogą być wykonywane przez podmiot wyłoniony w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, któremu zarząd województwa powierzył wykonywanie tych zadań na podstawie umowy, przepisy art. 6 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

W związku z wątpliwościami dotyczącymi interpretacji przepisu art. 37a ust. 9 ustawy, Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazał Sekretariatom Regionalnym KSOW pismem z dnia 9 czerwca 2010 znak ROWksow-as/ikam/5502-4/10(3748) oraz pismem z dnia 6 lipca 2010 znak ROWksow-ps/ikam/5502-5/10 (4311) interpretacje, zgodnie z którymi możliwe jest powierzanie zadań sekretariatów regionalnych bez stosowania przepisów o zamówieniach publicznych wszystkim jednostkom doradztwa rolniczego, czyli zarówno Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie wraz z oddziałami, jak i 16 wojewódzkim ośrodkom doradztwa rolniczego.

Preferowaną formą współpracy z pozostałymi partnerami KSOW będzie współpraca przy realizacji zadań polegająca na podziale zadań i kosztów z uwzględnieniem konieczności stosowania przepisów o zamówieniach publicznych.

1. Identyfikacja i analiza możliwych do przeniesienia dobrych praktyk w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz przekazanie informacji na ich temat

L.p.	Działanie	Dodatkowe informacje	Ramowy harmonogram						Indykacyjny budżet (PLN) 2014-2015
			2014				2015		
			I	II	III	IV	I	II	
1	Identyfikacja dobrych praktyk , zrealizowanych inicjatyw, działań i projektów skierowanych na rozwój obszarów wiejskich.	Konkursy (w tym Przyjazna Wieś), pozyskiwanie informacji o zrealizowanych projektach, publikacje dotyczące dobrych praktyk w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich. Tworzenie i udostępnianie baz danych obejmujących dobre praktyki w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich.							40 000
2	Działania promujące wzmocnienie tożsamości regionalnej i lokalnej.	Organizacja i współorganizacja wydarzeń promujących wzmocnienie tożsamości regionalnej i lokalnej, dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego - festiwale, jarmarki, pokazy, konferencje, szkolenia, podróże studyjne, itp. Wymiana doświadczeń w zakresie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki, tworzenia miejsc pracy itp.							70 000
Budżet działania									110 000

2. Przeniesienie dobrych praktyk, projektów innowacyjnych oraz organizacja wymiany doświadczeń i know-how

L.p.	Działanie	Dodatkowe informacje	Ramowy harmonogram				Indykatorywny		
			2014				2015	budżet (PLN)	
			I	II	III	IV	I	II	2014-2015
1	Współorganizacja, udział w targach i innych przedsięwzięciach promocyjnych o tematyce związanej z rozwojem obszarów wiejskich	Udział w festiwalach, targach, organizacja konferencji, seminariów, szkoleń, podróży studyjnych.							145 000
2	Rozwijanie sieci współpracy w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego, rozwoju gospodarczego z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie społecznej i gospodarczej, wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.	Wsparcie gospodarstw agroturystycznych w tworzeniu sieciowych produktów agroturystycznych. Organizacja konferencji, seminariów, szkoleń, podróży studyjnych, udział w festiwalach, targach itp., przygotowanie materiałów informacyjnych.							80 000
3	Upowszechnianie informacji na temat dobrych praktyk w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich.	Organizacja podróży studyjnych w celu zapoznawania się w dobrymi praktykami w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich. Wsparcie szkoleniowe dla podmiotów zainteresowanych wykorzystaniem dobrych praktyk ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia miejsc							100 000

		pracy na obszarach wiejskich, różnicowania w kierunku działalności nierolniczej, wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, wytwarzanie żywności wysokiej jakości.							
4	Wymiana doświadczeń związanych z grupami producentów rolnych.	Konferencje, szkolenia, wyjazdy studyjne, publikacje informacyjne							30 000
5	Opracowania, publikacje, filmy dotyczące rozwoju obszarów wiejskich	Informacja o dobrych praktykach i projektach innowacyjnych, informacja w prasie specjalistycznej, organizacja wystaw i prezentacji, przygotowanie filmów promujących dobre praktyki, wydawanie publikacji, katalogów, itp.							70 000
6	Aktywizacja mieszkańców na rzecz rozwoju obszarów wiejskich	Konferencje, szkolenia, wyjazdy studyjne.							120 000
Budżet działania									545 000

3. Przygotowanie programów szkoleniowych dla lokalnych grup działania w procesie tworzenia, w tym wymiana doświadczeń między lokalnymi grupami działania

L.p.	Działanie	Dodatkowe informacje	Ramowy harmonogram						Indykacyjny budżet (PLN) 2014-2015
			2014				2015		
			I	II	III	IV	I	II	

1	Przygotowanie programu szkoleniowego i organizacja szkoleń dla LGD. Wsparcie LGD w zakresie aktywizacji społeczności lokalnych.	Konferencje , szkolenia, wyjazdy studyjne, tragi, wydarzenia lokalne konkursy w tym zapewnienie udziału w wydarzeniach organizowanych przez inne instytucje, w tym obejmujące aktywizacje społeczności lokalnych i funkcjonowania LGD w okresie programowania 2014 – 2020.								80 000
2	Upowszechnianie informacji o dobrych praktykach dotyczących działania LGD.	Informacja na stronie KSOW, w prasie, w biuletynie KSOW, szkolenia, podróże studyjne.								50 000
Budżet działania										130 000

4. Zarządzanie siecią

L.p.	Działanie	Dodatkowe informacje	Ramowy harmonogram						Indykatywny budżet (PLN) 2014-2015
			2014				2015		
			I	II	III	IV	I	II	
1	Rozwój sieci – aktywizacja i współpraca partnerów KSOW	Spotkania, seminaria i konferencje poświęcone aktywizacji i współpracy partnerów KSOW.							30 000
2	Działania informacyjno- promocyjne.	Biuletyn KSOW oraz comiesięczna w Monitorze Wielkopolskim							165 000

3	Materiały informacyjno-promocyjne dotyczące KSOW	Zakup materiałów informacyjno-promocyjnych.								50 000
Budżet działania										245 000
5. Pomoc techniczna dla współpracy międzyterytorialnej i transnarodowej										
L.p.	Działanie	Dodatkowe informacje	Ramowy harmonogram						Indykacyjny budżet (PLN) 2014-2015	
			2014				2015			
			I	II	III	IV	I	II		
1	Wspieranie projektów współpracy między podmiotami działającymi na obszarach wiejskich.	Wsparcie w nawiązywaniu i realizacji współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej. Organizacja spotkań, seminariów, podróży studyjnych, organizacja i udział w targach.								50 000
2	Działania na rzecz zaangażowania młodych ludzi – uczniów, studentów w rozwój obszarów wiejskich.	Wsparcie w nawiązywaniu i realizacji współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej. Organizacja wyjazdów studyjnych, wizyt, szkoleń, konferencji, udział w targach.								70 000
Budżet działania										120 000
6. Wspieranie współpracy międzyinstytucjonalnej, w tym międzynarodowej										

L.p.	Działanie	Dodatkowe informacje	Ramowy harmonogram						Indykatywny budżet (PLN) 2014-2015
			2014				2015		
			I	II	III	IV	I	II	
1	Rozwój się ci - tworzenie grup tematycznych.	Wsparcie organizacji spotkań grup tematycznych.							30 000
2	Wspieranie współpracy międzyinstytucjonalnej, wspieranie realizacji projektów sieciowych.	Organizacja konferencji dotyczących dobrych praktyk w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich z udziałem partnerów zagranicznych KSOW, udział w wydarzeniach organizowanych przez inne instytucje i organizacje.							70 000
Budżet działania									100 000

7. Wymiana wiedzy oraz ocena polityki w zakresie rozwoju obszarów wiejskich

L.p.	Działanie	Dodatkow-e informacje	Ramowy harmonogram						Indykatywny
			2014				2015		budżet (PLN)
			I	II	III	IV	I	II	2014-2015
1	Działania związane z oceną polityki w zakresie rozwoju obszarów wiejskich	Między innymi analizy i ekspertyzy dotyczące wdrażania polityki rozwoju obszarów wiejskich, konferencje, spotkania.							100 000
Budżet działania									100 000
BUDŻET CAŁEGO PLANU DZIAŁANIA									1 350 000

